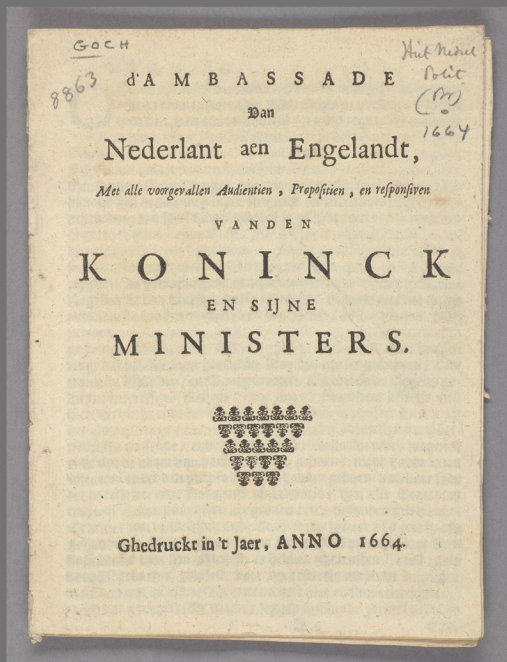

Goch, Michiel van

d'Ambassade van Nederlant aen Engelandt met alle ...

Tryck // / I25 B 14 c Br. 1664

Tillkomstår 1664.

Digitaliserad år 2019

National Library
of Sweden

G O C H

Hut Nedel

8863

d A M B A S S A D E

*Polit
(M)*

Dan

1664

Nederlant aen Engelandt,

Met alle voorgevallen Audientien , Propofitien , en refponfiven

V A N D E N

K O N I N C K

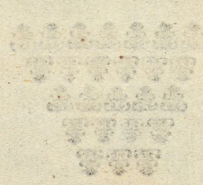
E N S I J N E

M I N I S T E R S .

Ghedruckt in 't Jaer , ANNO 1664.

VAN DE
 NEDERLANDSCHE
 OORLOGS-
 WARDEN
 KONINK
 EN SUKKE
 MINISTER

Gedrukt in 't Jaer, ANNO 1664.

Char
 Duy
 dien
 danc
 achte
 cogn
 dient
 sende
 instru
 toeg
 ober
 pers
 ge ge
 ringe
 trou
 mey
 hiele
 het
 geb
 end
 in
 tot
 me
 Cre
 geh
 bass
 hoop
 berke
 edoc

M Y N H E E R.

O Den 27. deses des abonds binnen Londen sijnde gear-
 ribbeert ende in haer Ho: Mo: Huys getrocken / 't welck
 dooz den Secretaris Cuneus op omdze tegens d'aenkomst
 vander selver Ambassadeur was beſielt / heeft my d' Heer
 Charles Catterol Maistre des Ceremonies als oock te boozen deſſelſ
 Luptenant albaer komen betwellekomen met pſentatie van alle
 dienſt ende officieus heydt / waer ober ſijn Ed: ſijnde van my be-
 danckt ben des abonts inder ſtilheydt ter beſtemder tijdt en uppe
 achter dooz den Hoff van Whitehal ingelepdt / om des te meer in-
 cognito te gaen / ende by ſijn Majeſt: in 't pſivé Cabinet ter au-
 dientie geadmittleert gheworden / alwaer gantſch minnelijck we-
 ſende ontfangen nae dat achter volgens mede gegeven omdze ende
 inſtructie de gewoonelijcke complementen ende officien hebbende
 toegebracht van hooghgemelte Majeſt: / is verklaert dat mijne
 oberkomſte ſoo ten respecte van den Staet / als oock van mijn
 perſoon gantſch aengenaem was / doende expreſſie van ſonderlin-
 ge genegentheyt tot de Vereenighde Nederlanden / met berkla-
 ringe dat deſelbe was houdende booz ſijn naeſte gebuyzen / ver-
 trouwde Vrienden / en Vontgenooten / aen welcken / wegens ge-
 meyne intereſſen / Religie / ende andere ſinguliere affectie zich
 hielt verplicht ende verbonden / met andere expreſſien meer / op
 het Complement aen meer hooghſtgedachte Majeſt: by my toe-
 gebrecht paſſende / ende alſoo in booz-verhaelde reden wegens /
 ende upt de naem van hare Ho: Mo: gedaen / mede hadde laten
 influeren onder den pſer ſoo deſelbe hadden gedaen / van hare ſijde
 tot de reſtrictie ende Religeuſe obſervantie / van alle Tractaten
 met deſe Croon booz deſen aengedaen / ende byſonderlijck van het
 Tractaet van vrentſchap ende Confederatie daer af d' eere hadde
 gehad nu 2 Jaren geleden dooz der ſelver Extraordinaire Am-
 baſſadeurs met ſijn Majeſt: te hebben ghetroffen / eerſt is by
 hooghſtgedachte Majeſt: daer op reflectie nemende inſgelijck
 verklaert / dat aen ſijne ſijde ontrent deſe niet en ſoude manquieren /
 eboch dat genootſaecte was te ſeggen dat by de Nederlandtſche

Fol: 4.

Compagnie soo als van Oost als van West / dagelijcx veele moeyte / schade ende offensie worden toegebracht / waer tegens geen recht noch ordze tot remedie konde worden verkregen / hoe dick ende menighmael die by den Extraordinaren Envoye Downing zijn gesolliciteert ende versocht ghetweest / boegende daer by dat onzaeghlijck is / dat de West-Indische Compagnie met eenige wepnige Vestingen ende een Schip 3. a 4. sonder eenigh Lant te besitten / de Cust van Africa / Gebieren ende stroomen sal onbyp maecken / ende aen anderen den handel beletten ende turberen / ende voozts spreekende vande Oost-Indische Compagnie / dat deselve schijnt gansch Oost-Indien te willen possideren / ende alle anderen den handel benemen / wes wegen by d' Onderdanen van Engelant vele klachten dagelijcx quamen gedaen te zijn / die niet en konde worden af-gewesen / waer op by my in alle civilitteyt generalijck sijnde geseydt / de klachten wel veel waren / maer (onder reberentie) veeltijts ende meerendeel ongefondeert / dat men licht van klachten is onder den Cooplleden in hoope van particuliere interessen daer by te binden / ende derhalven soo licht niet en diende te worden aengenomen / dat alle dese gelegentheden by het jongst gemaecte Tractaet waren gereguleert / ende daerom derwaerts behooren te worden gerenvoyeert. Dat derhalven by haer Hooghmog: vertronwt wiert by sijn Majestejt desen als oock anders aengaende / geene andere meeninghe en sal worden bevonden / ende ter deser gelegentheyt by my ober de geruchten / tijdingen ende bescheyden wegens het bedryf van Capiteyn Homes aen Cabo Verde / ende de West-Indische Compagnie Schepen aldaer op de Cust sijnde ghedaen verhaelden / ende die actie ontkleedt ende open geleght / met versoek de verpyschte ordzes by sijn Majest: daer tegens mochten worden gestelt / met de restitutie van alles ende de vergoedinghe vande schaden daer by geleden. Verklarende sijn Majestejt daer af geen sonderlinge kennis te hebben ofte te wesen geïnfozmeert / dat daer ober naer infozmatie genomen / soude doen naer epsch en gelegentheydt van saecken / gelijk aen desselfs sijde soodanige verpyschte ordzes en expeditie

Fol: 5.

expeditie daer toe gerequireert noyt waren gemanqueert / s'nde
 te wenschen by haer Ho: Mo: van gelijcken; wijsers alsoo by
 my wierde mentie gemaect van eenighe onsondeerde pzetensien
 ende bysonderlijck raeckende bewuste Schepen Bonne Elperance en
 Henri Bon-arouture. is by sijn Majest: versocht dat alsm daer
 van niet en mochte werden geproooken / nemaer sulcx tot naer-
 der gelegentheydt uytgestelt / 't welke alsoo geschacht / alsoo
 het laet in den avont wiert / doch vooz het af-scheyden heeft oock
 gedachte Majest: gelieft my vooz te houden waerom soo zwaren
 Equipagie in Hollandt was aengestelt / daer naer d'Equipagie
 van Engelandt die Jaerlijcx wert gedaen heeft moeten werden
 bezwaert / verklarende wijsers dat gansch niet ghenegen waren
 tot den Oozlogh / nemaer de Dyzede soo veel mogelijk wilde be-
 houden. Hier op wesende elucidatie gedaen / ende by my gesecht
 dat d'Equipagie in Nederlandt Jaerlijcx wert gereguleert naer
 de Conbopen vooz de Coopbaerdy-Schepen vereyscht / die het
 eene Jaer wat lichter / het ander Jaer wat zwaerder vallen / is
 daer op by meer hooghstgedachte Maj: gezept / Laet ons Vrunden
 blijven, waer op dan Godes zegen hebbende gelwenscht / is by
 my met de vereyschte Complimenten afscheyt ghenomen en al-
 leenlijcken een versoek daer by ghedaen / terwylen doch geene
 mis-intelligentie tusschen beyde Staers wert bebonden ofte oock
 vermoedt te konnen wesen / dat by sijne Majesteyt aende Offi-
 cieren ter Zee soodanighe opzies gelieven te laten werden gege-
 ven / waer dooz in 't rescontreren van d'een en d'anderen alle bes-
 duchten onheyl mochten werden voozgekomen / ghelijck aen de
 sijde van hare Hooghmog: desen aengaende niet en sal werden
 gemanqueert / 't welck by hooghstgedachte Majest: is aengenom-
 men om sozge daer vooz te doen dzagen.

Den dagh daer aen volgende van gelijcken audientie ghehadt
 hebbende by den Hertogh van Jozck / sp by na gelijcke redenen
 gheballen / alleenlijck dat sijn Koninckliche Hooghepdt geliefde
 wat harder te staen en urgeren op d'aengestelde Equipagie van de
 Schepen in Hollandt / seggende terwylen men gezien heeft de na-

buyzen soo zwaer te equiperen datmen oock des wegen genoot-
dzucht is gheworden / d'ordinare Equipagie eenighsints te ver-
stercken / doch dat van dese missiance den schult de Staten moeste
werden toegeschreven / ofte eenighe Leden der selver die daer af
causa movens zijn geweest / waer op dan van antwoorde na epsch
van reden wesende gedient / en daer met eene gantsche wijle tijdt
sijnde opgehouden / eyndelijck met alle beleefsheydt ben gedimit-
teert geworden.

Maer heeft den Heer Cancelier (dien selven avont laet audien-
tie van ghelijcken hebbende gegeven) naer voozgaende betuyghde
Compliment en verklaringe van gelegentheydt tot den Wyde de
reden op d'aengestelde Equipagie in Hollandt als anders wat
hooger opgeset / seggende dat alhier te Lande by allen en pegelij-
ken / en specialijck by de wijsheydt van sijn Majest: byemt moet
werden opgenomen datmen soo zwaren Equipagie heeft aenge-
vangen / daer ober geen ander fondement kan werden bedacht als
een geconcipieerde vertoogh van Cooplieden aen het Parlement /
en examinatie daer ober by het selve ondernomen en sijn Majest:
obergedient / dat immers geen saecke van groote ombrage onder
geprezendeerde Wynden behoorde te wesen / doende voozts gelij-
ke klachte ober de veelvoudige offensien en injurien by d'Oost en
West-Indische Compagnie aen 's Konings subjecten ontrent
't bedryf vander selver handel inde respectieve gewesten aenge-
daen / en de weynige ordzes by haer Hooghmogende daer tegens
gesteld / jae dat by des Konings Resident geklaeght wiert dat tot
noch toe met eenighe saecke by de selve voozgesteld ende aen den
Staet aldaer geprezenteert / heeft konnen werden ten eynde ghe-
bryacht alles tot onlijdelijcke schade der voozgemelde Subjecten :
Van ghelijcken datmen naer 't maecken van 't jongste Tractaet
en 't vertreck vande Extraordinaris Ambassadeurs / 't Hof alhier
hadden gelaten sonder yemandt van eenige cayracter / etc. alles
schijnende te strecken tot merkelijcke verkleyninge / dat echter de
goerheyt van sijn Majestept desen alleen tot noch toe hadde ober
't hooft gezien / en desselfs genegentheydt tot goede wederzijts cor-
respondentie

Fol: 7.

respondentie gecontinueert / gelijk wil continueren / aennemende
 sijn Ed: 't sijne daer toe oock te willen contribuieren / nae vermo-
 gen / welcken alle mette vereyschte reden by my sijnde beant-
 woort / en wijders mede de bewuste actie van Capiteyn Hommes
 op de Cust van Africa ter deser gelegentheyt voorgezagen / ende
 versoeck daer nevens als boven gedaen / is by opgemelde Excell:
 in effecte daer op gesecht consozm de verklaringe dien aengaende /
 by sijne Majest: en Koninckl: Hoogheyt den Hertog van Nozck
 hier vooren gementioneert / daer by voeggende dat vertrouwde in-
 dien eenighe soodanige actie mochten wesen geschiet als vooren
 verhaelt / deselve naer epsch en bevindt van saecken soude werden
 by sijn Majest: geredresseert / als naer reden / doch dat insgelijck
 alle equitept aen d'andere sijde behoorde te werden betracht;
 waer mede dan alsoo dit discours soo langh was gheballen en
 gansch laet in den abont geworden / met behoorlick compliment
 van gediensigheyt van sijn Excell: mijn afscheyt vooz desen tijdt
 hebbe genomen / upt allen desen sal konnen werden gezien / hoe
 zich de gelegentheyt ontrent d'aenbevoolen ordzes soo by instruc-
 tie als verdere aenschrijbens van hare Ho: Mo: daer op gebolgt /
 terwijlen alhier in incognito ben geweest / heeft toegezagen

Waer mede

Mijn Heer, &c. Westmunster den 27. Juny

1664.

Getepkent

M. van Goch.

M Y N

M Y N H E E R.

Nae dat de Missive van haer Hooghmogende my op den 27 des voozlehen maents Junij per expresse was toe-ghekomen met last ende ordze om aensiens vziels/aen den Koninck te werden behandicht sonder eenich tijdt versupm by sijn Maj. audientie hebbe versocht / ende oock bekomen is / deselve aen hooghgedachte Maj. by my ghepresenteert en met alle redenen en persuasien ter intentie van hooghgedachte haer Hooghmog: geaccompagneert / waer op dan by den Koninck is geantwoort als volcht: Dat altydt staet hadt gemaeckt van goede vzientschap en correspondentie van de Heeren Staten Generael / en als noch daer by blyvende / met meninge in goede vzientschap met deselve te leven / doch dat niet hadde gedacht op eenige extraordinaris Equipagie als by deselve wiert aengesteld / dat desen niet anders als vzeemt bedencken geben kan / dat wel waer is dat eenighe Schepen alhier wierden toegerust / doch geen andere als ordinaris / ende nae jaerlijcx ghewoonte tot escorteren / en dat daerom sijnde by de Naburen extraordinaris Equipagie wiert aengesteld / mede wel in bedencken hadde genomen om noch eenige wepnige het ordinaire getal by te voegen / sonder nochrans eenich gedencken te hebben op hostiliteyt of pets sulcx / verders mede dat wel waer was dat hier te Lande eenige geruchten van opgenomen misnoegen wierden gehoozt wegens schaden en offensien by den volcken gheleden / die daer ober hare klachten aen 't Parlement hadden ghedaen / ende van 't selve Parlement aen sijn Maj. waren toegebzacht / doch dat daer ober geen reden behoorden te worden ghenomen by de Staten ofte oock sulcx foodanich geappzehendeert / dat op sulcx subject eenige extraordinaris Equipagie soude opnemen / om de Nabueren daer dooz ombzage te geben / waer op by my met reden als volght / om den teneur van missive / als anders sijnde getracht contentement te doen / heeft hooghgedachte sijne Majest: berklaert dat tot vrede was genegen / en oock daer by vermepnt te

Fol: 9.

te blijven / daer op by my verklaringhe is ghedaen / dat by haer Hooghmog: geensints daer aen wierdt ghetwijffelt / en oock aen de sijde van deselve nu noch opt eenig manquement van oprechte goede vrentschap en correspondentie soude wesen / ofte in eeniger maniere desen contrarie werden getoont / waer mede dan verders occasie sijnde genomen om sijne Maj. vooz te dzagen / en te repeteren d actie van Capiteyn Homes aen Cabo Verde gepleecht / met het nemen van Schepen en overweldigen van Forten op de Cust van Africa / heeft daer op gelieft te seggen / als 't anderen tijden dat ober die gelegentheydt niet en was geïnformeert / maer sulcx werdende bevonden / niet soude onderlaten behoorlick redyes daer ober te doen / selfs met straffe van den vooznoemden Homes nae eysch en hebint van saecken / doch dat den inhoud van haer Hoogmogende Missive wilde examineren en binnen 3 a 4. dagen daer op antwoort te laten toekomen / echter niet en konde laten by desesen te verklaren dat niet redelijck konde oorzelen / dat deses Rijck Angefetenen desselvs subjecten dagelijcx in en ontrent het bedryf van hazen handel op de Cust aldaer ghestadichlijck vooz de Nederlandantsche West-Indische Compagnie werden geturbieert ende beschadicht / ende dat daer tegens geen ordze ofte expeditie / overklachten dien aengaende ghedaen kan worden geobtimeert / waer in mede behoorzde te worden voozsien / welcken alle na dat by my met reden op dat subject passende was beantwoort / en daer ober getracht contentement te doen / repliceerde sijn Maj. dat immers justitie moet werden gedaen / en selfs expeditie bestelt / en voozts alles nae behooren ontrent het vrye bedryf van Commertie gereguleert / 't welck niet hebbe goetgebonden teghen te spreucken / nemaer te verklaren dat haer Hooghmog: tot alles goede ordze en expeditie van Justitie genegen sijnde hier ontrent niet en sullen manqueren / maer daer toe sich alijdt prompt en veerdigh houden / waer mede dan na repetitie van betuyghde genegentheydt tot de vrede / en goede correspondentie van sijn Maj. (sterwijle het gantsch in den avont wierdt) ben gedimiteert ghelworden / sijn Maj. daer mede repeterende dat binnen 3 a 4 dagen gelijck te

boozens verhaelt hadde/ antwoort op de ontfangen *Miffive* soude laten toekomen.

Terwylen dan die boozverhaelde 3 a 4. dagen by *Sijn Majest:* genomen tot antwoort van haer Hooghmog: *miffive*/ en deductie van redenen by my verders daer by geboeght/ hebben moeten werden ingesien en afgewacht / is by my d'occafie van gegeven als oock ontfangen vifiten / verhael gedaen by verfcheyden Heeren van credit te Hobe over de gantsche ghelegentheydt van het subject / daer over gheruchten van miscontentement fcheen onder het Volck te loopen/ en oock by eenige van de Regeringhe opgenomen/ om ter gelegentheydt te mogen dienen tot derfelber infozmatie/ en voorts daer ende soo 't behoort als mede niet hebbende onderlaten de berepichte recommandatie aen haer *Co:* toe te brynghen / ten eynde des Koninx antwoorde ter intentie van haer Hooghmog: mochte werden / op het geene voorsz tijdelijck ende favozabelijck geexpedieert / gelijck onder anderen de Heer Cancellier by my over dat subject fynde gevifiteert en de gantsche ghelegentheydt over alles naechtelijck en klaerlijck gebeduceert van *Sijn Excell:* tot antwoort ontfangen / dat *Sijn Majest.* ghenegen fynde tot het onderhouden en continuatie van vrede / op de laetste aenfpzaecke aen den felven gedaen ter occafie van de verhandichde *miffive* van de Staten / my een gantsch favozabel antwoorde hadde gelieft toe te voegen / dewelcke hooghgedachte *Maj.* hem hadde ghelieft / aldaer te Hobe te communiceren/ dat my daer op wel mochte verlaten/maer dat dese foodanich niet en kan werden verhaeflicht dat tijdt tot bedencken moet geven / dat sulcx mede ongewoon was/ by der Staten regeringe/ als by experientie soo by de regeringhe als oock den Angefetenen van 't Ryck (daer over klaeghde) dagelijcx wiert bebonden: en verders in reden *Sijn* getreden over het subject selve / fepde dat de trage expeditie over alles soo *Policie* als *Iustitie* concernerende de meeste jae de eenichste oorzack was van op ghenomen on-genoechte hier te Landen / waer over klachten aen de Regeringhe werden gedaen/ ende wijders mede geruchten geoccafioneert booz beyde Staten van

van gansch schadelijckē gebolge/ gelijk als nu werden gesien ontrent de aengestelde Equipagie die niet anders konnen strecken als tot groote ombzage / dat vooz soo veel hem aengingh moeste seggen / dat dese ombzages en onkosten daer dooz geoccafioneert van wederzijden wel hadden konnen vermijnt worde/ doch daer by boegende dat sijns oorzeels de Heeren Staten niet en waren genootsaect / ofte en behoefde op eenige particuliere klachten van kooplieden ende die daer van dependeren het Parlament toegebracht/ en wederom van 't Parlament aen den Koninck / die nae gewoonlijcke wijshepdt deselve in bedencken alleenlijck nae behooren hadde genomen / soodanigen Equipagien aen te stellen en daer dooz wederzijts Volck in ongerustheyt te brengen / dat daer tegen geen extraordinaris Equipagie van sijn Maj. was geschiet/ maer alleenlijck het ordinaris tot ordinaris dienst van convoy en eenige weynige Schepen daer by / tot meerder verseeckerthepdt tegen eenige nieuwe Roovers van Biscaysche als anders gelijk de noot heeft vereyscht/ dat derhalven geen Vloot eygentlijck aen dese sijde wesende bestelt/d ordinaris Schepen bezwaerlijck konden werden binnen gehouden / oock deselve uytgaende met goede ordze tot voozkominge van alle ongelegentheyt worden versien/ doch dat des Koninck antwoorde eerstdaeghs te geben / sulcx bezeder soude uytwijfen/ waer mede na eenige verdere redenen en recommandation/ tenderende als voozsz gedaen / op dat subject sijnde geschepden / en tot d'actie van Capiteyn Homes op Capo Verde gekomen / daer over by my ten hooghsten sijnde gedoleert / en tot redzes sijnde geïnstituert met de redenen daer toe dienende / verklaerde sijn Excell: al noch dat niet wist dat eenige sodanige last aen Homes soude sijn gegeven / oock ober de geallegeerde septeelijckhepdt of actie niet en ware geïnformeezt / en sulcx werdende behouden bupten twijfel sijn Maj. de vereyschte ordze soude stellen / verseeckerende vozders mijn Heeren de Staten van des Konincks als oock sijne inclinatie / tot continuatie van vrede ende goede correspondentie ober welke goede genegentheyt van my/wegens haer Ho: Mo: bedanckt wesende van sijn Excell: ven geschepden.

De verbere Heeren die over dit gantsche subject van my sijn gespoocken gewozden / hebben alle verklaringe en sonderlinge getuygenisse van deselver genegentheyt tot vrede gegeven / sich verwondert houdende dat de geruchten van misintelligentie dus bezre waren gelooopen en verspreyt / niet twyfelende of soude met het stellen van goede ordze over d'expeditie van Justitie alles met gevoeghlyckheyt konnen werden bygeleyt / beloovende daer toe met soodanige behulp te willen contribueren / als van deselve soude konnen werden verwacht.

Op eergisteren den 22 Junij / of den 2 Julij is Sr. Hendrick Bonet Secretaris van Staet / in haer Ho: Mo: Logement by my gekomen / verklarende na afgeleyt compliment van sijn Maj: te sijn gesonden / met antwoorde op haer Hooghmog: missive van den 24 Junij deses Jaers met de mondelinge deductie / daer benevens ter overleveringe van deselve by my gedaen / 't welck is als volgt: te weten dat sijn Maj. van goede genegentheyt is / om volle vzyntschap ende correspondentie met de Heeren Staten der Vereenigde Nederlanden te houden / sonder datmen eenich naerdenicken des wegen behoeve te hebben / gelijk oock vertrouwde hooghgemelde Heeren Staten van gelijcke genegentheyt te wesen / doch dat niet en konde naerlaten te seggen dat bagelijcx veele klachten van veele subjecten wierden toegebracht / over schaden en offensien dooz de Ingesetenen der Vereenighde Nederlanden aen deselve gedarn / daer over dooz den Heer Downing Extra: Embas: reparatie hadde doen versoecken / met expeditie van Justitie / doch dat deselve niet volgende gelijk als tot noch toe niet gebolcht was / wilde vertrouwen dat booz het toekomende daer in soude werden geremedieert / en mitsdien contentement gedaen soo wanneer gemelde Embas: Downingh aldaer soude komen / gelijk deselve binnen weynich daghen ten dien fine als anders derwaerts soude vertrecken / en wat belangende was over 't gheremonstreerde der toerustinghe van Schepen aen dese syde / dat noyt booznemens geweest was eenige schade daer mede aen syne Bontgenooten en derselver subjecten te laten werden ghedaen /

sijnde

sijnde alleenlijck een ordinaris Equipagie tot conbop en bezij-
dinge der subjecten Schepen / tegens de Hoovers ter Zee / ghe-
lijck gewent was Jaerlijc sulcx te doen / uytgesondert eenighe
weynige Boten de ordinaris na presenten eyfch en gelegentheyt /
doch dat buyten vermoeden hadde ghesien dat by den Staet der
Vereenighde Nederlanden zware Equipagie was aen-gestelt/
dic by al eenige ombrage hadden veroozfaecht / echter vertrou-
wen wilde gelijk als by haer Hooghmog: wierdt verklaert daer
mede niets quaets vooz te hebben / ende dat alle dese kosten wel
hadde konnen en noch konde werden vooz-ghekomen / Wan-
neermen goede ordze op de Justitie en expeditie van dien begerde
te stellen / ende voozts een goet reglement op het bedrijf van de
Commertie / t welck vertroude int toekomende soude geschieden/
waer op dan sich soude verlaten.

Wat aengaet het geremonstreerde soo schryftelijck by missive/
als oock mondeling by d' Heeren Staten Ambassad: gedaen / ra-
kende d'actie vooz Capit: Homes op Capo Verde, als anders op
de Custe van Africa gepleeght / dat sijn Majest: daer op niet en
was geïnfozmeert / dat aennam te doen / ende als dan dese wilde
redzesseren / selfs met straffe van den vooznoemden Homes, in dien
bevonden werde sulcx te behooren. Waer op aen den vooznoem-
den Heer Secretaris nae reciproque compliment wegheus haer
Hooghmog: gedaen / by my is gheseght dat hadde vertrouwt de
goede geliefte van sijn Majest: soude sijn geweest / haer Hoogh-
mogende met schryftelijcke antwoozdt over desen te hebben laten
bedienen / gelijk derselver Ambassadeur hadde versocht / en als
noch was versoekende / doch in geballe als nu niet hadde konnen
geschieden / dat hier of haer Hooghmog: per missive by my soude
werden bericht gedaen / insisterende niet te min op 't voozsz ver-
soeck / tot meerder versekeringe en contentement van haer Hoog-
mogende / waer op gemelde Heer Secretaris heeft gelieft te zeg-
gen / dat sijn Maj. hem hadde gelast haer Hooghmog: Ambassa-
deur aen te melden / dat meergemelden Heer Downingh eerst-
daeghs wederom naer den Staet der Vereenighde Nederlanden

Fol: 14.

soude worden af-gesonden / op alles geïnstrueert / soo en ghelijck
behoort / waer mede vertroude haer Hooghmog: contentement
soude komen te nemen.

Ende is dit 't geene ghepasseert is sedert mijnen laetsten van
den 27 der voorszeden Maent / besonderlijck betreffende den in-
hout van haer Hooghmog: missive van den 24 dito.

't Verdere van Pobelles als anders sullen haer Hooghmog:
konnen beoogen / upt de missive aen deselve directelijck geaddyre-
seert / waer aen my gedzage. Hadde wel ghedacht met den toe-
gesonden Expressen/erder en soo ver te schryven / als de saecken
van tijt tot tijt sich hebben gepresenteert / doch heeft sulcx moeten
worden nagelaten / dooz dien de voorsz Expressen verklaerde niet
gedisponeert te wesen om de reys ober Landt te peerde of anders
te kunnen doen / weshalven genootsaecht ben gheworden / den
selven by Zee te rugghe te laten gaen sonder brieven / wegens de
onseckerheyt van de bestellinge.

Waer mede

Mijn Heer, &c. Westmunster den 4. July
1664.

Geteyckent

M. van Goch.

M Y N

M Y N H E E R E.

Dese gantsche weeck hebbe my dagelijcx besich gehouden, soo wel voor als des naer middaghs met het visiteren van de resterende notable Heeren Koninckl: Ministers alhier, omme deselve de rechte informatie te geven vande gelegentheyt vande bewuste Schepen de Bonne Esperance en Henry Bon-aventure, als van Cabo Verde en ander outrages meer, diemen dagelijcx verneemt de Nederlandtsche West-Indische Compagnie door de Engelsche te werden gestadighlijk aengedaen, met versoeck dat dewijlmen verstaet den Extraordinaris Envoye Downing eerstdaeghs wederom naer Hollant meent te vertrecken en naer vermoeden daer over by instructie ordre staet te ontfangen, daer ontrent op desen allen 't vereyschte regart gunstelijck mocht werden genomen.

Daer op dat die Heeren hebben gelieft te verklaren dat niet liever sagen als dat alle dese questien en geschillen die tusschen beyde Staets Ingesetenen zijn, mochte werden uyt de wege ghebracht en wegh genomen. Dat soo veel haer Ed: aengingh daer toe soo veel souden contribuieren als eenighsints vande selve kon werden verwacht, maer wat aenginck het inhouden van wedersijts Vlooten daer op by my sonderlinghe uyt reden van beduchte sinistre rencontres als anders wesende geinsisteert, seyden die Heeren dat wel dien aengaende gheen formeele openinghe en konden ofte vermochten te doen, maer dat echter sich soo verre wel wilden avanceren, dat niet wel gemelde Vloote van dese sijde soude kunnen werden
 ingehouden,

ingehouden, dewijl geen Vloot eygentlick ofte sonderling
 extraordinaris wesende, desselfs employ bereyts en ghe-
 noeghsaem schein veraccordeert te zijn, en oock niet
 aengestelt als uyt insichte en redenen dat by de nabuy-
 ren extraordinaris Equipagie was ghedaen, en evenwel
 men vertroude dat geenigh ongemack daer door soude
 worden gecauseert, maer alles met goede ordre konnen
 werden voorgekomen. Ende wat aengaet het gepropo-
 neerde wegens Cabo Verde, de rechte informatie daer
 over sijnde bekomen, oock vertroude het vereyschte
 redres na redenen en redelijckheyt soude werden t sijner
 tijdt gedaen.

Over beyde voorverhaelde gelegentheden namentlick
 't inhouden vande Vloot en 't vermeerteren van Cabo
 Verde door Capiteyn Homes, en verdere outrages door
 deselve aende Cust van Africa de Nederlandtsche West-
 Indische Compagnie toegebracht, by den Koning ter
 bestemder audientie dewelcke is geweest op den 16 July
 repetitie door my sijnde gedaen, met versoeck als voor
 desen overgeschreven, heeft hooghgedachte Majest: gelieft
 t'antwoorden nopende sijn Vloot, dat eygentlick geen
 Vloot en hadde, maer alleen eenige weynige Schepen die
 uyt insichte en oorsaecke dat sijne nabuyren groote en
 extraordinaris equipagie hadden aengestelt, is genoot-
 saeckt geweest te laten toerusten en in Zee gaen, om te
 zien wat gemelde Nabuyren met foodanige toegeruste
 Vloote als voorseyt, mochten voorhebben, welke voorsz
 Schepen om der eere wille als nu niet en konden binnen
 houden, maer dat hare Ho: Mo: wel konden verseeckeren
 dat

Fol: 17.

dat aen haer subiecten daer door geene schade en soude werden gedaen.

Ende wat belangende was de beduchtinge over Sinistre rencontre ter Zee, dat sulcx alles konde werden voorgekomen, wanneer haer Hooghmog: derselver Schepen van de Engelsche Cust lieten blijven en houden, dat deselve de Engelsche Schepen niet al te na en komen. Ende wijders belangende 't geen gesecht wordt van het innemen van Cabo Verde, en de Schepen door den selven op de Cust van Africa te wesen genomen, daer af geene ghenochsaem informatie of kennisse is, seyde hooghtgedachte Maj. dat 't sijner tijdt na bevint van saecken, het behoorlijk redres soude laten geschieden, ghelijck voor desen was verklaert. Doch dat daer by hadt te voeghen, dat al schoon waer was, 't geene voor desen wert gesecht dat mede desselfs Onderdanen reden van klachten hadden door 't nemen van veele Schepen, door de Nederlandtsche West-Indische Compagnie aldaer op de Cust van Africa gepleegt, daer op dan mede soude moeten worden gelet. Op alle 't welcke by my van de vereyschte contra-reden sijnde gedient, en d'Engelsche klachten ghetracht wech te nemen, heeft sijne Maj: verder gelieven te seggen, dat immers niet en kan worden wedergesproocken, dat door gemelde Compagnie continuelijck aldaer op de Cust haer Schepen, de Engelsche Navigatie veel turbatien en verhinginge wert toegebracht, waer over dan 't sijner tijdt sal dienen te werden gesproocken, ghelijck als desselfs Resident Downingh naer Hollant gaende hier over als anders sal werden gelaft, en na dien als nu

C

gelijck

Fol: 18.

gelijck als voor desen by my was geïnſiſteert, op ſijn Maj: ſchriftelijcke antwoorde betreffende de miſſive by haer Hooghmog: over dit ſubject ſijne Maj: toegſonden, dat ghemelde antwoorde als immers die noodigh mocht worden geoordeelt, zoude worden vervaerdicht. Waer mede dan nae eenighe verdere redenen met hooghſtedachte Maj. gehadt, over en ter ſaecke van de grasserende Peſt in Hollandt, en bericht by my dien aengaende ghedaen, als oock verhael van ongemacken ontrent het bedrijf van de Commertie door de verordineerde quarantine hier op de Reviere geauſeert en ontfangen, toeſegh van verſachtinghe der gemelde ordre van ſijn Maj. doemaels wegens ingraine ofte pijn in 't hoofd, onpaſſelijck ſijnde beleefdelijck gedimiteert geworden.

Waer mede

Mijn Heer, &c. Weſtmunſter den 18. July

1664.

Geteyckent

M. van Goch.

M Y N

M Y N H E E R E.

BY mijne jongste voorgaende missive in date den 18 deser, aen U Ed: geadresseert is haer Hoogmogende bericht gedaen, onder andere van 't gene was gepasseert ter audientie so by sijn Maj: hadde gehad, als anders gementioneert noopende het inhouden van de Vloot, ende de bewuste gelegentheydt van Cabo Verde, mitschaders de Schepen op de Cust aldaer, de West-Indische Compagnie door Capiteyn Homes afhandich ghemaeckt, ende daer by aengewesen hoe weynich hoope zy, dat de toegeruste Schepen alhier na intentie van haer Ho: Mo: soude kunnen worden binnen gehouden, als oock hoedanich sich 't werck van Cabo Verde by vervolch van tijt by dese Natie schijnt te willen schicken en aenstellen, het eerste nemende vast sijn voortganck met het vertreck van de Vice-Admirael Graef van Sandirich, die ghesecht wordt huyden over landt na Duyns te gaen, om aldaer te embarqueren ende vervolgens op morghen van daer Zee te nemen, staende aldaer in Duyns te vinden de 12. Schepen die in de Hope alhier op de Reviere hebben gelegten met noch 5. mede van hier derwaerts gaende, ende vorders 3 a 4. uyt Porfmout, die aldaer sijn gereet ghemaeckt, behalven noch eenige Schepen die in Duyns bereyts eenige dagen hebben gelegten, wordende de nombre van alle de voorz Schepen begroot op een getal van ontrent 25. Wat ordre ofte instructie hier toe mach hebben kan niet worden vastelijck geweten, derwijl dese als andere diergelijcke gelegentheydt alhier seer secretelijck worden bestelt, ende alleen onder 3 a 4. persoonen zoo

Fol: 20:

gefeyt wordt gehouden, ende wat aengaet het andere; namentlijk de gelegenthey van Cabo Verde, en sullen insgelijcx haer Hooghmog: na derselver hooge wijsheyt wel weten af te nemen, hoe dat werck alhier wordt ghemeeent, derwijl men dagelijcx meer ende meer aental van Schepen is toerustende, in meninge derwaerts heenen te senden, gelijk tegenwoordich 10. Coopvaerdy vaerders hier op de Reviere toegerust gevonden werden, gemonteert met 24 a 30 stucken, die wel geen groot cargesoen hebben, maer gesecht worden dubbel ghemant te sullen sijn van Boots-volck, ende dan vorders met Soldaten, waer van het getal tot noch toe niet en wordt geweten, waer by dan noch sullen worden toegevoecht 2. Koninckl: Oorlogh-Schepen van monture ende manninge als naer verrichtinge van saecken. Men schijnt yets groots voor te hebben aldaer op de Cust, dewijl men spreeckt van het formeren van een gantsche Staet ende Policie aldaer soo te water als te lande, en insonderheyt met het bestellen van een Admirael, ende vorder groot voornemen van handel, van Slaven tot versorgh ende dienst van de quartieren van America, gelijk gesegt wort dat by de Spaense van de Engelsen bereyt, soude sijn gecontracteert de nombre van 4000 Slaven die by d'Engelse aen Jamaica soude worden geleverd, ende by de voornoemde Spaense aldaer afgehaelt, ende aen het vaste landt als elders daer nodich ghebracht.

Men spreeckt doorgaens seer breed van het voortsetten van het Dominium, Maris herstellinge van den Groote Visserye in dese ghewesten, tot luyster van desen Staet en welvaren

welvaren van de Gemeente , nemende tot advantage de aengebouden liberalireyt van het Parlement tot het contribuieren , ende schijnt dat gelijkmen het voorfz Dominium alhier in de Brittannifche Zee , fustincert oock alle gewesten van Africa ende vorders aldaer tot het felve foudē wesen geintentioneert , waer door dan het Volck defēr Landen ſoo hoogh als laegh wort geanimeert ende gaende gemaect.

Op gisteren by den Heere Extraordinaire Envoyé Downingh, my ſijnde viſite gegeven om aſſcheyt te nemen op deſſelfs vertreck na Hollant, (welck meende in een dach a twee ſoudē gheſchieden , ſijnde nu deſſelfs inſtructie als anders tot deſe reyſe noodich vervaerdicht) met preſentatie van alle beleefde gediēſtigheden , zoo voor den Staet , als deſſelfs Miniſter alhier , hebbe ter dier occaſie, dewijle eenige redenen onder anderen waren gepaſſeert, wegens de trage expeditie van Juſtitie in Hollandt S. E. overhandicht in conformité van haer Hooghmogende begeerte het aenſchrijvens gedaen, ſoo reſolutelijck by 't Collegie ter Admiraliteyt tot Amſterdam genomen, over 't Schip d'Hantmayde van Dortmouth by d'Heet Schout by nacht Tromp, uyt handen vande Turcken van Algiers gelibereert van inhour als by deſelve vermelt, welke by welgemelde Heer ſijnde overgenomen ende geleſen, heeft deſelve voor gantsch aengenaem opgenomen , ende haer Hooghmog: mitſgaders het voorfz Collegie over derſelver goede forge ende genegentheyt gantsch officieuſelick doen bedancken , aennemende favorabel rapport hier over te ſullen doen, daer ende ſoo behooren zal, ende alſo

Fol: 22.

met eenen met sijn Ed. in reden was ghetreden over de onbehoorlijke proceduren by Capit: Homes op de Cust van Africa aengestelt, met het nemen van bewuste Fort van Cabo Verde als anders. aldaer is my van welgem: Heer tot antwoord daer op toegepast, dat het nemen van Forten en Schepen, al voor een en het selve moet worden opgenomen en gerekent, ende als hier voor de versochte reparatie soude moeten worden gedaen, als dan van gheleijcken de schade by de West-Indische Compagnie aldaer aen de Engelse Natie toegebracht soude moeten worden gerepareert, doende verder verhael van de enorme ende ongehoorde proceduren tegens d'Engelsche Natie met pijnigen als anders, aldaer gepleecht by de Commissaris in den tijdt wesende buyten alle reden ende Christelijcke rechten, (soo seyde) die 't sijner tijt niet en fullen kunnen worden verswegen met meer andere redenen hier te lange om te verhalen, waer uyt dan hoogh-gedachte haer Hooghmog: na gewoonelijcke hooge wijf heyt fullen weten af te nemen hoe 't werck van de voorz Homes alhier wordt ghenomen, en watmen daer mede mach voorhebben.

Waer mede,

Mijn Heer, &c. Westmunster den 25 July

1664.

Geteykent

M. van Goch.

M Y N

M Y N H E E R.

Mynen laet sijn van hier per post af-gegaen is gheweest
 van den 25 Julij / sedert is my wel gheworden haer
 Hooghmog: missive per expresse Post Jan van Steg-
 ger toegesonden / die my dooz een Engelse Postillon
 wesende alleenlijck een Jongen den 29 dito daer aen des ochtoms
 laet is behandicht / alsoo den selven Stegger niet en was geper-
 mittert aen 't landt te komen / waerom oock wegens onsecker-
 heyt van bestellinghe met den selven niet en is gerescribeert / ne-
 maer tot desen Post de brieven hebben moeten worden opgehou-
 den / 't geene my by resolutie van haer Hooghmog: per gemelde
 missive toegesonden in mandatis is ghegeven / was bereyts ter
 selve daghe ter audientie die by den Koninck hebbe ghehadt in 't
 werck gestelt / echter is gemelde resolutie niet t'oupasse gekomen
 alsoo my daer af by de ingegeven memozie hebbe gedient. Verbbe
 goet gedacht gemelde audientie te versoeken / dooz dien veel ende
 verscheyde gelegentheden by haer Hooghmog: my sijnde aenbe-
 volen / en op verscheyde tijden sijn Maj. voozgebzagen / daer op
 tot noch toe geen schriftelijck antwoort hadde konnen bekomen /
 derhalven desen alle ter gemelde audientie wesende yheropeteert /
 ende daer op d' antwoorde noobigh was gerequireert / heeft sijn
 Maj. na veele en verscheyde reden op gemelde subject ghevallen /
 houdende by na ghelijcke tale als jonghst ter audientie was ghe-
 schiet / geantwoozdt ende van weder redenen op alles wederom
 sijnde gedient / ende voozder instantie sijnde gedaen ten eynde doch
 hare Hooghmog: antwoorde in geschifte mochte toekomen / heeft
 hooghstgedachte Maj. eyndelijck gelieft te seggen / dat dan een
 memozie by my worde ingegeven. Waer op de versochte ant-
 woorde soude worden gedepescheert / 't welck by my is aengeno-
 men geworzen / ende oock op gisteren obgegeven / om heden in
 den Raet te konnen dienen / de welke aen den Secretaris Mo-
 rice ten hooghsten hebbe gerecommandeert / dat soo haest doene-
 lijck mochte worden gedepescheert / die aennam daer in soo veel te
 contri:

Fol: 24.

contribueren als eenichsints doenlijck sal zijn. By ghemelde memozie hebbe goet gedacht te stellen de antwoorde by sijn Maj. successivelijck gegeven / op dat soo veel mogelijk by voorgeaende antwoorde op 't voorige geremonstreerde gedaen mochte worde verbleven/ende geen veranderinge met by of af doen/daer ontrent gebzacht/gelijckamen schijnt het eene met het andere te willen vermengen / en van schade deses sints als anders aengaende weder-sints geallegeert als een compensatie te maken. Ter gemelde audientie sijnde al veel reden weder-sints gevallen / doch by na alles slaende op vozige redenen/ op dit subject gehouden. Namelijck dat in dien de West-Indische Compagnie reden van klagen hadden/ dat des Koninck subjecten niet minder wegens toegebzachte schaden en hadden te doleren/ ja dat wel tienmael meer ongelijck hadde geleden / daer tegens van de weder-redenen by my geallegeert/ houdende dat geen soodanige schaden konden werden aengewesen / immers niet die naer 't Tractaet van den Jare 1662. souden toegebzacht sijn / etc. Niet en hebben konnen opereren/ nochte eenige aenwysinge ghedaen / nemaer de kennis daer van aen den Heer Envoyé Downing gerefereert/ die oock dieswegen als op alles anders soomen verklaerde gelast was om in 's Graevenhage te remonstreren. d'Wenbevolen inforzmatie over de bewuste Equipagie na Guinea/ heb soo veel 't ondersoek betracht als eenichsints doenlijck is. Doch kan over alles soo en gelijck aen-gheschreven is de pertinente kennis niet worden betroffen/ maer heeft wel den Koninck ter audientie verklaert dat alleenlick 10. Coopbaerdp-Schepen waren die met cargisoen nae de Cust van Africa worden gesonden/ met een eenich Oorlog-Schip tot derselber Convoy verordineert / etc.

Hier mede,

Mijn Heere, Chelcy den 1 Augusti, 1664.

Geteyckent

M. van GOCH,

E Y N D E.